

# KURYER LITEWSKI

W WILNIE W PIĄTEK DNIA 22 CZERWCA V.S. 1817 ROKU.

## WIADOMOSCI KRAJOWE.

W gazecie, *Zuschauer*, czytamy z *Rygi*, d. 14 czerwca: „Zawczora wieczorem, około godziny 8mej, wpośród gromu dział, przybyli tu Najjaśniejszy Cesarzewicz Jegomość, Wielki Xiążę, *Mikołaj*, z Najjaśniejszą Oblubienicą Swą, Królowną Jeymością Pruską, *Karoliną*, i Xiążęciem Jegomością Pruskim, *Wilhelmem*, nayuroczyściey i nayserdeczniey przyięci. Dzisiaj około godziny 9tej zrana wszyscy Najjaśniejsi Panowie w dalszą udali się podróż do *Petersburga*. Zyczenia najlepsze przeprowadzały tę Najjaśniejszą parę.

Gazeta senacka, datowana z *Petersburga* d. 9 czerwca, ogłosiła Ukazy J. C. Mości do Rządzącego Senatu, które umieszczamy:

*Dnia 10 maja*. Chcąc dla handlu poddanych Naszych z Azyatami większą nadać rozciągłość, i postrzegając, że do tego szczególniej przyłożyć się może, ustanowienie przewozu (tranzytu) sukien pruskich do *Azyi*, których *Azyaci* bardzo szukają, Rozkazuujemy:

1. Każdemu z rossyjskich poddanych, mającemu prawo handlu zagranicznego, pozwolić zapisywać z *Pruss* dla wysłania do *Azyi* sukna, znajome pod nazwiskami *trzydziestowego*, *benkowego*, *kornowego* i *masłowego*, także *międzyrzeckiego*, tudzież nazywane, *tróygłowe* i *pięciogłowe*, nie wymuiąc z liczby tych nazwisk i sukna czarnego.

2. Dla wprowadzania tych sukien na przewóz, przeznaczyć komory, dwie lądowe: w *Połądze* i *Brześciu Litewskim*; i jedną portową, w *Sankt-Petersburgu*.

3. Po wprowadzeniu na pomienione komory sukien pruskich dla przewozu, kupiec albo jego pełnomocnik, powinien podać oświadczenie, wymienić w niem przez szczegóły liczbę miejsc, postawow i arszynow, i opłacić cło przechodowe, od arszyna po 15 kopieiek srebrem, które wnosi się w assygnatach, podług kursu, stanowiącego się corocznie dla poboru cła.

4. Po opłaceniu cła przechodowego od sukna, komora obowiązuje oświadczać, złożyć sukno w bale, albo miejsca, należytem sposobem, iżby bez uszkodzenia dobyć nie było można, kładąc na nich widoczne znaki i liczby, powinna także zaplombować miejsca i bale, osobnym na to sporządzonym stępem przewozowym.

5. Razemże komora, rewersem właściciela tych sukien obowiązuje:

- a) iż w terminie niżej wyrażonym złoży w departamencie wewnętrznego handlu świadectwo komory azyatyckiej na to, że takowe sukno rzeczywiście wyszło za granicę;
- b) w przypadku niezłożenia takowego świadectwa na terminie przyznaczonym, albo, jeżeli nie cała zupełnie ilość sukna zostanie wyprowadzoną za granicę, zapłaci za zupełną ilość niewyprowadzoną, a następnie wewnątrz państwa pozostałą ilość, zupełną, podług taryffy 1816 roku cło, to jest: prócz opłaconych 15 kopieiek srebrem, jeszcze po 1 rublu i 10 kop. srebrem od każdego arszyna, podług kursu, ustanawiającego się corocznie na pobor celny.

6. Na pewność takowej opłaty, obowiązany jest właściciel złożyć na komorze porękę, znajdującą się

w *Rossyi* domu handlowego, zasługującego na wiarę u Rządu.

7. Po opłaceniu cła przewozowego i po złożeniu poręki, miejsca towarowe wydać oświadczaćemu, i wychodzącego z komory opatrzyć świadectwem na taką partiją, na jaką żądać będzie, ze szczegółowem w niem wyrażeniem ilości miejsc; albo bal, numerow ich, liczby postawow i arszynow; wyrażać także, ile na każdym miejscu, albo bali położono stępów.

8. Kopiją takowego świadectwa przedstawiać niezwłocznie do departamentu wewnętrznego handlu, drugą zaś zostawić u siebie, w liczbie dokumentow celnych, i na oświadczeniu zapisać, pod jakim numerem i kiedy wydane świadectwo na przewoz towarow.

9. Termin składania świadectw, na wypuszczenie sukien za granicę przeznacza się: dla *Kiachty* i *Buchturmy* w przeciągu dwóch lat, a dla *Troicka*, *Orenburga*, *Astrachania* i innych komor azyatyckich, w przeciągu 18siu miesięcy, licząc termin ten po upłynieniu sześciu miesięcy od dnia przywozu na komorę *połagowską*, *brzesko-litewską* i *sankt-petersburską*.

10. Za przywiezieniem sukien tych na komorę graniczną azyatycką, komora przed wypuszczeniem za granicę, ma je sprawdzić ze świadectwami: czy w takiej są ilości, czy pod temiż numerami i znakami; i co się okaże, uczyniwszy na świadectwie napis, towar oddać właścicielowi, oderznąć stępel i wydać świadectwa na wypuszczenie za granicę, z wyrażeniem w niem liczby miejsc, numerow ich i znakow, liczby postawow i arszynow, oraz za którey komory świadectwem, którego roku, miesiąca i dnia, pod jakim numerem i jak wiele znajdowało się stępów. Oderzniete zaś stęple razem ze świadectwem przez pierwszą pocztę odsyłać do departamentu handlu wewnętrznego.

11. Dla zaradzenia nadużyciom, iżby pozwolone przez niniejszy Nasz Ukaz dla przewozu sukna pruskie wyżej pomienionych nazwisk, z pozwoleniem w liczbie ich czarnego koloru, wprowadzane pod pozorem przeznaczanych dla przewozu, nie zostawały w Państwie Naszém na potrzebę wewnętrzną, gdzieby się takowe bez celnych stępów okazały, konfiskować, chociażby dowiedziono było, iż, za upłynieniem terminu na wywóz do *Azyi*, opłacone od nich zostało cło podług taryffy.

*Teyże datty*. Będący teraz w *Połądze* przykomorek (zastawa) zamienić w komorę, podług etatu dla dalszych europejskich komor potwierdzonego; dozwolnić przez nią z *Pruss* prowadzić wszystkie towary, które podług taryffy 1816 roku pozwolone są na dalszych europejskich komorach lądowych.

Treść dalszych Ukazow z tegoż numeru:

*Dnia 2 kwietnia*. Cesarz Jegomość potwierdził opinią Rady Państwa, przyznającą, na podanie Rządzącego Senatu, dostojność ślachecką dla *Andrzeja Poznńskiego*, feldfebla półku wilmansztrandzkiego pieśszego, który o rodowitości swojej złożył świadectwo marszałka gubernii wileńskiej, *Roppa*, i za chwalebłą służbę od roku 1794, wolą Najwyższą na stopień oficera wyniesiony został.

*D. 7 maja*. Zgodnie z opinią Komitetu ministrów, aptekarz *Faranholtz*, zarządzający apteką *Łbzy*

powszechny opieki w *Kamińcu-Podolskim*, w nagrodę ofiarowanych dla teyże Izby znaczney liczby medyka mefitow, otrzymał rangę radcy tytularnego.

*D. 14 maja.* Operator tomskiej policji medycznej, medyko-chirurg, *Jaworski*, w nagrodę gorliwej służby mianowany radcą nadwornym.

*D. 17 maja.* Cesarz Jegomość na prośbę deputowanych miasta *Narwy*, rozkazał: policją tego miasta oddać pod zawiadywanie tamecznego magistratu podawnemu, na teyże osnowie, iak była do roku 1811; a na tępnie i tytuł policmeystra skassować.

Rządzący Senat przez Ukazy okolne ogłosił:

*D. 7 maja.* Cesarz Jegomość uznał: kupca *Sparona* wice-konsulem stanów amerykańskich w *Kronsztadzie*, a *Keinica* konsulem angielskim w *Kurlandyi*.

*D. 15 maja.* Miasto *Taganrog* w herbie swém miało cyfrę Cesarza Piotra Igo i rok swojego założenia z emblematami, do handlu i obfitości stosowanemu; później, na podanie rządu gubernialnego, potwierdzone zostały herby dla wszystkich miast gubernii kateerynosławskiej, w liczbie których i dla miasta *Taganrogu*. Nowy ten herb nie miał ani cyfry Cesarza Piotra Igo, ani roku założenia, ani rzeczonych emblematów. Teraz, na przedstawienie Naczelnika tego miasta, stosownie do zdania Komitetu ministrów, przywraca się herb dawniejszy.

*D. 15 maja.* Cesarz Jegomość, przez Jenerała artylleryi Hrabiego *Arakczewewa*, rozkazał Komitetowi ministrów, iżby w opisach służby urzędników cywilnych nie wyrażano, że byli przedstawiani do nagrody orderow; lecz, żeby zapisywało tylko rzeczywiście udzielone nagrody.

*D. 16 maja.* Na przełożenie woli Jego Cesarskiej Mości przez ministra sprawiedliwości, iżby: 1) odtąd do nagrod niepodawać urzędników, zostających pod sądem; 2) o tych urzędnikach, którym po wysłużeniu lat, nagroda rangami zależy od Rządzącego Senatu, mają ministrowie przedstawiać do Senatu.

*D. 28 maja.* Minister sprawiedliwości przełożył Rządzącemu Senatowi, iż otrzymał Ukaz Jego Cesarskiej Mości, ażeby, z przyczyny wielkiej liczby spraw w 6tym departamencie Rządzącego Senatu, dla pośpiechu w ich odbywaniu, pomieniony departament, rozdzielić podawnemu na dwie części; na drugą część wydawać po 11,795 rubli co rok; i na oberprokuratora w teyże części przeznaczyć, dawniey ten urząd sprawującego, rzeczywistego radcę stanu *Zasieckiego*.

Lista członków, składających Komitet Rosyyskiego Towarzystwa Biblijnego, na rok 1817.

Prezes Towarzystwa, zarządzający sprawami wyznań obcych, Radca Tajny, Xiążę *A. N. Galicyn*. Vice-Prezes *J. W. Serapion*, Metropolita Kiiowski. *J. W. Ambroży*, Metropolita Nowgorodzki i Petersburski. *Michał*, Arcybiskup Czernichowski i Nieżyński. *Serafin*, Arcybiskup Twerski i Katiński. *Job*, Arcybiskup Katerynosławski, Chersoński i Taurycy. *Dosisey*, Arcybiskup. *J. W. Siestrzeńcewicz Bohusz*, Metropolita kościołów Rzymsko Katolickich, znajdujących się w Rosyji. *J. W. Joannes*, Arcybiskup Ormiański. Rzeczywisty Tajny Radca Hrabia *W. P. Koczubey*. Rzeczywisty Tajny Radca *A. K. Razumowski*. Rzeczywisty Tajny Radca *M. J. Danairow*. Wielki Marszałek Dworu *R. A. Koszelew*. Rzeczywisty Tajny Radca *W. S. Tamara*. Minister spraw wewnętrznych rzeczywisty Tajny Radca *O. P. Kozodawlew*. Radca Tajny *K. J. Hablitz*, Jenerał - Porucznik Hrabia *K. A. Liwen*. Radca Tajny *Z. J. Karniciew*. — Dyrektorowie Komitetu: Rektor Petersburskiej Duchowney Akademii Archymandryta *X. Filaret*. Rektor Petersburskiego Duchownego Seminaryum Archymandryta *X. Innocenty*. Nauczyciel przepisow religii w Korpusie Kadeckim, Jeromonach *Teofil*. Proboszcz Kazańskiego Katedralnego kościoła Xiądz Hieronim *Pawski*. Paroch kościoła Sergijewskiego Xiądz *Dymitr Malinowski*. Opat *Mangen*. Luterskiego wyznania Pastor kościoła Sey *Anny Reymbot*. Luterskiego wyznania Pastor kościoła Sgo *Piotra Folbort*. Radca Tajny Baron *Vietinghof*. Rzeczywisty Radca

Stanu *N. D. Zulkowski*. Rzeczywisty Radca Stanu *S. S. Dzunkowski*. Rzeczywisty Radca Stanu *A. F. Łabzin*. Rzeczywisty Radca Stanu *N. J. Fus*. Radca Kollegialny *A. A. Leniwcow*. Radca Stanu *J. O. Tymkowski*. Rzeczywisty Radca Stanu *Galachow*. Radca Stanu *P. P. Pomian Pesarowius*. Radca Kollegski *E. B. Aderkas*. Radca Nadworny *R. J. Hablitz*. Assesor Kollegski *M. S. Pilecki*. Pierwszey gildy kupiec *D. J. Markietow*. Obywatel Petrozawodzki *K. E. Mezujew*. Gzacki zey giełdy kupiec *P. A. Czetychin*. — Kassyer: Członek Towarzystwa Biblijnego Petersburskiego *J. J. Szmidt*. — Sekretarze: Rzeczywisty Radca Stanu *W. M. Popow*. Rzeczywisty Radca Stanu *A. J. Turgieniew*. — Do Niemieckich korrespondencyi Sekretarz Guberski *K. K. von Pol*. — Pomocnik Sekretarza: Kollegski Sekretarz *N. J. Sierow*.

Liczba okrętow w *Rydze*, d. 16 czerwca: przybyłych 946, wyszłych 825.

Kurs wileński na assygnaty: rubel srebrny 3 r. 89 kop.; dukat holl. 10 r. 86 kop.; imperyal 38 rub. 30 kopiejek.

## WIADOMOSCI ZAGRANICZNE

### Portugalia

Gazety londyńskie zawierają, w wyjątkach z wieśln listów, ważną wiadomość o odkrytym spisku w *Lisbonie* i *Portugalii*.

Zamiarem tego, podług wszelkiego podobieństwa, z powstaniem w *Pernambuco* związek mającego, spisku, było obalenie terażniejszey rejencyi w *Portugalii* i zamordowanie wszystkich, znajdujących się w *Portugalii* Anglików. Dawniey już, w dzień rocznicy koronacyi Królewskiej, dał się słyszeć publicznie w stolicy głos buntowniczych okrzyków: „Obalenie rządu! Dla czegoż nie jest u nas? Dla czegoż podatki i daniny nasze wychodzą do *Brazylii* i tam bydz spożywane?” — Dawniey już, jak wiadomo, podczas parady wojskowej, którą naczelny dowódzca siły lądowey portugalskiej, marszałek polny Lord *Beresford*, rodem Anglik, odprawiał, wystrzał na niego był wymierzony, a w ówczas przypadkowém go zdarzeniem nazywano. Jedno i drugie zostawione było napozór w niepamięci, dla tém pewniejszego wysledzenia i doyscia sprężyn spisku. Dnia 15 maja Lord *Beresford* miał już w ręku dostateczne dowody. Zaukomita pani jedna, która od dwóch miesięcy o spisku uwiadomiona była, i na pozór do niego należała, zamosta się z Marszałkiem polnym, i o wszystkim go uwiadomiła. Szczególniey wymierzony był zamach na zamordowanie Lorda *Beresford* i portugalskiego ministra wojny i stosunków zewnętrzných *D. Miguel Pereira Forgas*, a razem na zabicie wszystkich oficerów angielskich w *Portugalii*. Młody, 10 lat mający, Xiążę *Cardoval* (\*) (*Cadaval*), naybliższy krewny rodziny królewskiej po matce, albo Xiążę *Abrantes*, miał bydz wyniesiony na tron portugalski, a związek z *Brazylią* zerwany. Lord *Beresford* miał z tego powodu d. 15 maja konferencye z Rejencyą i doniósł jey o całym układzie spisku, o którym, jak się zdaje, żadney jeszcze nie miała wiadomości. Zarząd marszałka, postanowiła rejencya, utrzymywać rzecz tę dopóty w skrytości, dopóki nie będzie w stanie, za jednym razem i jednego dnia uwięzić wszystkich należących do spisku. Zdaje się, iż spiskowcy jeszcze nie naznaczyli byli pewnego dnia, do rozpoczęcia swego działania; tylko między 25 maja a naypóźniey 5 czerwca, w dzień Bożego Ciąta, nastąpić to miało, a 12000 woyska miało zbliżyć się ku *Lisbonie*, dla wspierania głównego uderzenia. Rejencya przeto postanowiła, ażeby 25 maja wszystkich sobie wiadomych i znajdujących się w *Lisbonie* spiskowych poymać. Uskuteczniło się to o północy w naywiększey cisłości, z naywiększym pośpiechem, i bez naymniey-

(\*) Jest to synowiec Xiążęcia *Luxembourg*. Gazety angielskie nazywają go *Cardaval*, *Cordoval*, *Carval*; jedna tylko gazeta, *Morning Chronicle*, właściwie go nazywa *Cadaval*.

szego krwi rozlewu. — Na czele spisku znajdował się Jenerał Porucznik, *Gomez Freyre d' Andrade*, który, jako polityk i wojownik, z wielkich talentów swoich jest znany. Dowodził dawniej wojskiem portugalskiem w służbie francuskiej, i posyłany był przez Marszałka *Junot do Paryża*. Miał on, jeśliby się zamach udał, być obwołany Naczelnym Jenerałem. Wysłany dla uwięzienia jego, oświadczoneo wprawdzie, iż go w domu niema; ale ci, drzwi wyłamali i znaleźli go w bibliotece, gdzie osobę i papiery jego opanowali. Na stole leżała para pistoletów, których jednak nie użył. W mieszkaniu jego znaleziono prasę drukarską i mnóstwo gotowych już odezw, które, podpisane od „Główny Rady niepodległości Portugalii“, po kraju rozesłane być miały, i w mocnym duchu buntowniczym są ułożone. Odprowadzono go natychmiast pod mocną strażą do twierdzy *St. Julien*, gdzie go strzeże półkownik *Haddick* z czterema kompaniami 19go regimentu. *Sir Archibald Campbell*, Anglik, mianowany został, na miejscu dotychczasowego, dowódcą tej twierdzy. Innych spiskowych, około 40, uwięziono w twierdzy *Belem*. Są to po większej części ludzie wysokiego stopnia, między innymi Margrabia *Abrantes*, Margrabia *Valencya*, młody Baron *Brancamp*, Hrabia *A-cunha*. Matka młodego Xiążęcia *Cadaval*, odrzuciła z rozstrojennością podawane sobie wyniesienie syna jej na tron, i uwolniła tym sposobem siebie i syna od uwięzienia. (Ona zdać się być tą panią, która Lord *Beresford* o zamachu ostrzegła.)

Znajduie się też w liczbie nwięzionych wiele oficerów znakomitych: Półkownik *Montier* z milicyi Portugalskiej, Kapitan *O' Hornier* z pierwszego regimentu piechoty; jeden porucznik tegoż regimentu, 3 poruczników artylleryi, 5ch poruczników strzelców; Kapitan *Mor*, który, w razie udania się spisku, przeznaczony był na dowódcę artylleryi; Kapitan *Vittorina*, z 1go regimentu, który przyjął na siebie zabić Marszałka *Beresford*, i cudzoziemiec officer, Baron *v. Eben*, Adjutant w głównym sztabie Xiążęcia Rejenta angielskiego. Nie dawno jeszcze jeden ze służących jego, Anglik, umarł nagle i również z pośpiechem pochowany został, co wzmieciło podejrzenie, które się teraz bardziey jeszcze powiększyło.

Lord *Beresford* łatwo mógł być napadniętym. Sympiał zazwyczaj w oddzielnej części zamku, który mu od rządu na mieszkanie był wskazany. Pokój jego ma kilka wchodów, okna równo z ziemią są niskie, i wychodzą na ogród. Drzwi nie były nigdy zamykane, okna nigdy okienicami nie opatrzone; owszem zawsze prawie otwarte, dla przystępu świeżego powietrza. Tu miał być zamordowanym; potem chciano podobnież napadnąć na ministra wojskowego; a wtedy zatknąć chorągiew niepodległości: opanować mennicę, skarb, prochnie, zbrojownię; połączyć się z powstańcami *Per-nambuco*, i traktować z innemi prowincjami brazylijskiemi. Przytem nader wielka jest nienawiść wojska Portugalskiego i niechęć Portugalczyków, ku wielkiej liczbie officerów angielskich w wojsku portugalskiem. Angielskich podoficerów i żołnierzy, którzyby się spokojnie zachowali, chciano ze służby odprawić i do Angli odesłać.

Rząd nie ogłosił jeszcze niczego o tym wypadku. Uwięzieni, osadzeni są w podziemnych lochach i mają być niezwłocznie przed sądem wojskowym stawieni. Szlachta, iak mówią, zdać się, iż nie wpływała do tego spisku, przynajmniej żadnego z nich nie uwięziono. Rojalisci tuteysi przypisują ten zamach buntowniczy liberalizmowi; po części też uważają go za skutek edukacyi, którą tylu młodych Portugalczyków za granicą brało. — Marszałek *Beresford* znajduje się teraz w *Alcantara*, i przestrzega ściśle, ażeby tam wojska ciągle w gotowości były. Żołnierzom rozdano każdemu po 10 ostrych ładunków. W *Lisbonie* wojska stoją ciągle pod bronią. Na placach publicznych stoją 2 regimenty żołnierzy policyjnych, harmaty kartaczami nabite i ląty zapalone. Dwóch lub trzech ludzi nie może razem stać na ulicy i rozmawiać. Duch wojska, podług wszystkich wiadomości, jest przychylny dla rządu. — W prowincjach tych, gdzie się śpisek rozszerzył, a szczególniey w *Oporto*, uwięziono także wiele osob: o

skrytych ich zamiarach dowiedziano się z przejętych listów.

Lord *Beresford* postąpił w tém zdarzeniu z równąż przezornością, iaką dawniej iaz przeciw buntownikom w hrabstwie *Wicklow* i *Irlandyi* okazał.

## Galicja i Lodomerya.

Dalszy ciąg patentu N. Cesarza Jncii Króla o Stanach Królestw Galicyi i Lodomeryi:

§ 9. Pozwalamy wiernym Stanom Naszych Królestw *Galicyi* i *Lodomeryi*, według przykładu innych Prowincy, własny mieć fundusz, który się *stanowym funduszem domestykalnym* nazywać ma, i na który Stanom tymczasowo pobieranie tax za nadawanie indygenatu wpływających, przeznaczamy.

§ 10. Też same cztery Stany, z których się Zgromadzenie seymowe składa, będą także i w Wydziale krajowym, to jest: w Kollegium Deputowanych stanowych reprezentowanemi.

W skutek tego będzie na przyszłość dwóch Deputowanych czyli Assessorów ze stanu duchownego, dwóch ze stanu Magnatów, dwóch ze stanu Rycerskiego, i (dopóki więcej miast Królewskich stanowych praw nie pozyska) jeden miasta *Lwowa*. Względem sposobu obierania, i zostawionego Nam potwierdzenia obranych, zachowują się przepisy, wydane w tej mierze roku 1782.

§ 11. Deputowani mają przez sześć lat urzędy swoje piastować. Ażeby jednak czynności Wydziału krajowego nie narażać na zatamowanie, któreby ział pochodzić mogło, gdyby wszyscy Deputowani razem i wjednymże czasie urzędować przestali, stanowi się że na pierwszym wyborze Kollegii tylko pierwszy Deputowany każdego z wyższych trzech Stanów na sześć, drugi zaś na trzy lata obieranym być ma, tak, iżby co trzy lata jeden Deputowany każdego z wyższych trzech Stanów, a co sześć lat Deputowany miejski przez nowy wybór zastąpionym został. Deputowani, którym się termin urzędowania kończy, mogą bezpośrednio znova być obranymi.

§ 12. Prezydencją i kierowanie interessów tak na Seymikach Stanów, jako też w Wydziale krajowym, zawsze Prezesowi Rządu krajowego poleconemi mieć chcemy. W razie zatrudnienia jego, będzie Arcy-Dygnitarz krajowy, przez Nas mianować się mający, miejsce Prezesa w Kollegium wydziału zastępować. Równie też zachowujemy Sobie w podobnym razie mianowanie innego Prezesa na Zgromadzenia seymowe z grona Arcy-Dygnitarzy krajowych.

§ 13. Liczba podrzędnych Urzędników stanowych ma tymczasowo być taka, jaka według normy systematu roku 1782go oznaczoną została. Pensye zaś stanowiemy następujące: Dla Prezesa Wydziału stanowego, wyznaczamy roczney pensyi cztery tysiące złotych Reńskich. Dla każdego Assessora ze stanu duchownego, tysiąc złotych reńskich. Dla każdego Assessora ze stanu Magnatów, albo ze stanu Rycerskiego, dwa tysiące złotych reńskich. Dla Assessora miejskiego, dziewięćset złotych reńskich. Dla Sekretarza stanowego, tysiąc dwieście złotych reńskich. Dla Archiwisty stanowego tysiąc złotych reńskich. Dla Kancelistów stanowych, a mianowicie, dla pierwszego sześćset, a dla drugiego pięćset złotych reńskich. Dla Oddźwiernego, czterysta złotych reńskich. Dla Furtyana wraz z liberyą, trzysta złotych reńskich. Te pensye należą już teraz do systemizowanych rocznych wydatków stanowego funduszu domestykalnego.

§ 14. Zakres działalności Stanów obemyje wszystkie przedmioty, które się powszechnego dobra Królestw *Galicyi* i *Lodomeryi*, samychże Stanów, lub którego pojedynczego Stamu tyczą, jak dalece od nich Rząd krajowy w tej mierze objaśnień zażąda, albo też same Stany z własnego natchnienia propozycye, lub przedstawienia, do dobra publicznego zmierzające, Rządowi krajowemu, albo też przezeń Nam podać za rzecz pożyteczną uznają; w szczególności zaś ewidencya i repartyca podatków, przez Nas na grunta i ziemię nałożonych, i danin z niemi w związku będących, a to, według zasad przez Nas ustanowionych i w przyszło-

ści jeszcze ustanowić się mających; podobnież zawiadywanie kwaterowym podatkiem wojskowym i stanowym funduszem domestykalnym; nadawanie indygenatn, mianowanie podrzędnych Urzędników stanowych, proponowanie na miejsca funduszowe dla tychże królestw przeznaczone, i osobnemi rozporządzeniami wskazane, tudzież utrzymywanie metryk szlachectwa.

Tryb sprawowania interessow w Wydziale krajowym, będzie późniey osobną instrukcją przepisany.

Poprzedniczo sądziemy za rzecz potrzebną namienić, co następuje:

*Po pierwsze:* Porządek, jakim się interessa na Seymie pod rozwagę brać mają, będzie przez Prezesa Zgromadzenia seymowego wyznaczanym. Jeżeliby więc który z Współczłonków seymowych jakowy przedmiot, albo jakowe przedstawienie, któreby mu się potrzebnem bydz zdawało, wnosić zamyślał, powinien poprzedniczo propozycją swoją Prezesowi Stanów przyzwolicie oświadczyć, i jego zezwolenie na to pozyskać, jak to i w innych Niemieckich Prowincjach Naszych jest przepisaniem.

*Po wtóre:* Prawo nakładania podatków w całej rozciągłości swojej, przy Nas zostaje. Będziemy jednakowoż cztery owe Stany o uchwalonem rozpisaniu nakładów pieniężnych lub produktowych, z podatkiem gruntowym związek mających, czyli o tak zwany kwocie wojskowej i kameralney, w kształcie osobnych postulatów, corocznie uwiadamiac.

*Po trzecie:* Jeżeliby Stany iakowymkolwiek bądź dla dobra tych Królestw pożytecznym celem rozpisanie daniny, albo zbieranie dobrowolnych składek przyzwolitęm poczytywały, naówczas mają takowe życzenie swoje przez Rząd krajowy do Naszey wiadomości podać, przed nadeysciem zaś odpowiedzi Naszey od wszelkiego rozpisywania lub zbierania wstrzymać się.

*Po czwarte:* Przychody stanowego funduszu domestykalnego, dopóki takowe utworzenia własney kassy warte nie będą, będzie Nasza główna kassa prowincjonalna, bez najmniejszego mieszanja onychże z innemi pieniędzmi kameralnemi albo funduszowemi, w schowaniu trzymać. Taż sama główna kassa prowincjonalna, wykaże comiesiąc pozostałość tegoż funduszu Wydziałowi krajowemu, i kwoty, które tenże wydziałostownie do instrukcyi swojej przekaże, z pomienionego funduszu wypłacać będzie.

*Po piąte:* Dopóki własną stanową Izbę rachunkową utworzyć za rzecz potrzebną nie uznamy, będzie prowincjonalna Rządowa Izba rachunkowa (Buchhalterya) Wydziałowi krajowemu w przedmiotach do zakresu działalności jego należących, potrzebne objaśnienia dawać.

§ 15. Ponieważemy w niniejszym Reskrypcie z Arcy-Urządami prawo znajdowania się na Seymach, już połączyli; przeto ponawiamy niniejszem najmilsze zapewnienie, że owym, którym takowy Arcy-Urząd łaskawie nadamy, toż nadanie osobnem przez Nas własnoręcznie podpisanym dyplomatem, oznaymiemy. Również potwierdzamy onymże rangę przed wszystkimi Współczłonkami seymowymi, i przyrzekamy owym ze stanu Magnatów w szczególności jeszcze tę łaskę, że na ich prośby o dostąpienie dostojenstwa Rady tajnego, celniejszy wzgląd mieć będziemy.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

### B r a z y l i a.

Korrespondent hamburski zawiera z Londynu, co następuje: „Rząd tutejszy przez statek pocztowy, *Chesterfield*, otrzymał urzędowe wiadomości z *Brazylii*, z których się wyświeca, że rewolucya *fernambucka* rozciąga się po całej tej kapitanii, i że z tegoż powodu w *Rio-Janeiro* lękano się się o kapitanie: *Bahia*, *Maracao* i *Geraippe*. Statek ten wyszedł z *Rio-Janeiro* d. 10 kwietnia.

Gazeta, *Oesterreichischer Beobachter*, zawiera nastę-

pniające opisanie krainy *Pernambuco*: Wielkorządztwo *Pernambuco* (Francuzi zowią je *Fernambuco*) tworzy wschodni koniec *Brazylii*. Łącznie z czterema małemi prowincjami *Itamaraca*, *Parayba*, *Rio-Grande* i *Seara* ludność wynosić może około 400,000 mieszkańców. Rządztwo to oddzielone jest od *Sergipe* (które do *Bahia* należy) rzeką *Rio de San Francisco*, a od rządztwa *Maranhao* pasmem gór zwanem *Serra da Ipiababa*. Pobrzeża otoczone są pasmem skalistym, o które się woda morska obija: w wielu miejscach pasmo to podobne jest do sztuczney drogi, lub grobli. Bez wątpienia składa się ono ze skały koralowey. Mieszkańcy *Parayba* i *Pernambuco* używają skały tej na materiał do budowy. Klimat tamiczne podobne jest do klimatu *Guyany*; ale nieco mniej jest wilgotné. Dżdżysta pora zaczyna się w marcu, czasami i w lutym, a kończy się w sierpniu. Według postrzeżeń wędrowników, wiatr południowo-wschodni panuje nie tylko przez cały ciąg pory dżdżystey, ale nawet czas nieiaki przed iey nastaniem i po upłynieniu. Wiatr północny panuje, z nieiaka przerwą, przez ciąg suchej pory; wówczas okazuje się ziemia na wzgórkach iakby zapadła, a wszystkie rośliny zamierają, lub nikczemnieją. Przez cały ten czas nocy są bardzo zimne. Przez resztę poroku, niezmierny upał klimatu łagodzi tylko chłodzący wiatr z morza. Natura jest ciągle czynną. Rządztwo *Pernambuco*, czyli *Fernambuco*, obfituje w wyborne drzewo farbierskie, wanille, kakao, i mnóstwo cukru; najznacznieyszym źródłem handlu jest iednakże bawełna, chociaż z wziętości swey nieco utraciła: dawniey bowiem za najlepszą na świecie uważaną była. Stolica jest w nieiakim sposobie podwóynem miastem. Port i dolna część miasta, które na dwóch wyspach leżą, oddzielne mają nazwiska *Arrecife*, albo *Pernambuco*. O trzy mile angielskie od tego miejsca wznosi się na okazałych wzgórkach tak nazwane właściwe miasto, któremu się wyłącznie należy piękne imie *O-linda* \*). Liczba mieszkańców w obu miastach wynosi do 60,000 ludzi. Piękna się tam budowa znajduje, a w miarę ludności więcey bogatych kupcowaniżeli w innem miejscu *Brazylii*. Handlowe miasto, *Parayba*, leży nad rozległą zatoką, która za przystań służy, ale ma trudny przystęp. Okolica ta obfituje także w drzewo farbierskie, a w miejscu iednym, *Tayciba* zwanem, mają się też znajdować kopalnie srebra. Kryształ górny znajduje się w okolicach *Seare*, która się właściwiey *San Jozę de Ribamar* zowie. Za tą prowincją zaczyna się górzysta kraina *Piauchi*, którą zwiedziła wyprawa hollenderska, pod dowództwem *Eliasa Herckmann*. O sprawie tego wędrownika wyiutki tylko doszły do wiadomości. Mówi on o górach i równinach, które z samego lskniącego złożone są *talku*, i o piramidach zaokrąglonych, które iedne obok drugich stać mają. Prowincye te składały w pierwszej połowie 17go wieku *Brazylię hollenderską*. Korpus 6,000 ludzi strzegł tej zdobyczy. Wywóz w iednym roku wynosił: 212,000 skrzyń cukru i 2,593,630 funtow drzewa *brezylji*. Ale przez kupcow hollenderskich, własną tylko korzyscią zaiętych, nie były zważone wielkie środki administracyi i obrony, iakie sławny *Moritz von Nassau* podawał. *O-linda de Pernambuco* oddaloną jest od *Bahia* na 80 mil niemieckich, od *Rio-Janeiro* 240, a 190 mil od *Para*.

a) Gdy dowódzca pierwszej wyprawy portugalskiej spostrzegł piękne pasmo wzgórkow, na których teraz miasto jest zbudowane, zawołał: *O-linda situação para fundar huma villa!* (O iak piękne miejsce do założenia tu miasta!)

Wilno dnia 22 Czerwca 1817 Roku.

## OGŁOSZENIE.

3. Od Ministerium Finansów ogłasza się: że w najwyżey aprobowanych z dnia aprila 1817 roku ustawie o trunkowym peborze w §§ 34, 38, 39, 41, 142, i organizacji do zarządzania onym w §§ 49, 50, 75, i 74, wyrażono: że Gorzałka, pędzona w fabrykach, nikomu więcej nieprze-  
 dać się, jak tylko do Skarbu. Po porównaniu dogodności w podradzie gorzałki z zachowaniem Skarbowych korzyści, Ministerium Finansów czyni publikacye, o zwołaniu ży-  
 czących podać się dostarczenia oney, opiszając w jakiej Skarbowey Izbie, dla której Gubernii lub miasta z powia-  
 tem i w jakich terminach powinny być uczynione targi z ży-  
 czącemi podjęciu się na dwóletnią dostawę. W us-  
 znaczonych terminach każda Skarbowa Izba dopuszcza u-  
 biegającym się licytować, wedle ogólnych prawideł, na  
 Publiczney targi ustanowionych. W porządku odby-  
 wania targów i przyjęcia Kaucyi, Izba Skarbowa trzy-  
 ma się instrukcyi 8 Decembra 1776 roku nastaley. Po o-  
 bjawieniu na ostatecznym targu ceny, dostawa gorzałki  
 na dwa lata zostawie się przy tych Fabrykantach, którzy zgo-  
 dzą się wziąć za cenę mnieyszą od innych. Skoro tylko Pod-  
 rad będzie uczyniony, Izba Skarbowa, nieprzystępując sa-  
 ma do zawarcia Kontraktów, prosi na to rezelwowania u  
 Ministra Finansów. W miarę postępu w odbywaniu li-  
 cytacji, jeśli postąpią ceny okażą się dla Skarbu ko-  
 rzystnymi, uprasza się na one approbaty od Rządzącego  
 Senatu, po odebraniu której, Ministerium Finansów zale-  
 ca Izbom Skarbowym zawrzeć z dostawcami Kontrakta.  
 Na pewność regularnego dostawienia gorzałki, przyjmie  
 się Kaucya od Fabrykanta, na trzecią część roczney pro-  
 porcyi, dostawie się do skarbu powinney. Z pieniędzy,  
 należących Fabrykantowi za gorzałkę, trzecia część wy-  
 dać się z Izby Skarbowey, w której zawarto Kontrakt,  
 po uprzednim onego przyznaniu, pod udziałną Kaucyą  
 rubel za rubel, a resztujące pieniądze wydać się w miarę  
 dostawki na termin gorzałki i po okazaniu przez Fabry-  
 kanta kwitów na jej od niego przyjęcie. „ Na fundamen-  
 cie tych prawideł mają być uczynione targi na  
 dwóletnią dostawę żytniey wół paloney gorzałki: pierwszy  
 z Julii, drugi 16 Julii, a trzeci ostateczny 1 Augusta z prze-  
 targiem 2 tegoż Augusta bieżącego 1817 roku dla Guber-  
 nii: St. Petersburgskiej, Nowogrodzkiej, Jarosławskiej i  
 Kostromskiej w Izbach Skarbowych tych i Penzeńskiej  
 Gubernii; dla Wołogodzkiej, w Wołogodzkiej, dla Kau-  
 kazskiej oprócz miasta Kizlars, w Woronezkiej; dla Astra-  
 chanskiej z dołączeniem do tameczney proporcyi należę-  
 cey gorzałki dla miasta Kizlars, w Saratowskiej, Skarbo-  
 wych Izbach. Proporcye gorzałki do podradu na rok 1819 i  
 1820 naznaczają się też same, które podług terażniejszey  
 napitkowej z roku 1815, dzierżawy przysposobią się  
 i powinno wchodzić pod wiedzę Skarbu nie później od na-  
 stępnych na rok 1819 terminow, a mianowicie w Guber-  
 niach St. Petersburgskiej i dla miast: St. Petersburga, o-  
 prócz 400,000 wiader gorzałki naznaczoney z fabryk Skar-  
 bowych, 885,671; na rachunek tej liczby 600,000 wiader  
 z Penzeńskiej i innych dolnych Gubernii z dostawą na-  
 dogodną dla spławu i dostawienia w swoim czasie gorzał-  
 ki przystani do 15 Februarij roku 1818; naprzypadek zaś  
 dostarczenia przez samych Fabrykantow do St. Peters-  
 burskich gorzałczanych magazynow pod koniec Wodney  
 Komunikacyi tegoż 1818 roku; a 285,671 wiadro z Gu-  
 bernii Inlandzkiej i innych bliższych St. Petersburgowi  
 miejsc do magazynow gorzałczanych na dzień 1 Julii 1819  
 roku; dla Nowey Ladogi 35,700 i Szlisselburga 34,659  
 wiader z Gubernii dolnych z dostawą zupełnych propor-  
 cyi na dogodną dla spławu i w swojej porze dostarczenia go-  
 rzałki przystani także na dzień 15 Febr. 1818 roku; do Maga-  
 zynow gorzałczanych ku końcowi wodney tegoż roku Kom-  
 unikacyi; dla Gdowa 27,759 Jamburga 24,168 Ługi  
 25,333 Sofii 73,617, Kronsztatu 102,926, i Oranienbaumu  
 53,184, z Inflant i innych miejsc bliższych tym miastom  
 z dostawą do magazynow Gorzałczanych, pi-rwszey trze-  
 ciey części tych proporcyi na 17bra 1818, drugiey trzeciey czę-  
 ści na 1 Januar 1819, i ostatniey trzeciey części na 1 Julii tegoż  
 1819 roku, w ogóle dla wszystkich dziewięciu miast 1,263,017  
 wiader gorzałki, Nowogrodzkiej dla miast: No-  
 wogroda 106,200, Starey Russey 43,572, Waldais 15,420,  
 Borowicz 25,296, Tichwina 19,356, Ustuiżny 17,664, Krest-  
 ow 16,812, Kiryłowa 18,876, Bielozierska 14,496, i Cze-  
 repowca 10,308, w ogóle dla wszystkich dziesięciu miast  
 gorzałki 288,000 wiader z Gubernii dolnych z dostawą  
 na dogodną dla spławu i dostarczenia oney w swojej por-  
 ze, przystani na 15 Febr. 1818; a do magazynow ku koń-  
 cowi wodney Komunikacyi tegoż roku; z miejscowych  
 zaś i bliższych do pomienionych miast fabryk także z do-

stawą do magazynow, pi-rwszey trzeciey części na 1 Septem-  
 bra 1818 drugiey trzeciey części na 1 Januar. 1819 i o-  
 statniey trzeciey części na 1go Julii tegoż 1819 roku;  
 Jarosławskiej dla miast: Jarosławia 100,624, Kosto-  
 wa 53,832, Uglieca 65,926, Rybińska 39,844, Myszkińska  
 26,112, Mołogi 20,631, Poszechonis 19,544, Lubima 23,578,  
 Danilowa 30,509, i Romanowa 36,012, w ogóle dla wszy-  
 stkich dziesięciu miast 416,612 wiader; Kostromskiej dla  
 miast: Kostromy 90,406, Nerechty 49,616, Jurjewca 44,566,  
 Kineszmy 35,050, Solichieca 12,282, Buia 20,760, Halicza  
 27,933, Czuchomy 13,380, Mskarjewa 22,119, Wiattugi  
 13,446, Kologrywa 12,000, i Warnawina 8,800 wiader,  
 w ogóle dla wszystkich dwónastu miast 350,358 wiader go-  
 rzałki z dolnych miejsc do obu Gubernii z dostawą nadogo-  
 dne dla spławu i dostarczenia oney w swej porze przy-  
 stani na 15 Febr. 1818; do magazynow zaś gorzałczanych  
 dwóch trzecich części proporcyi na 1 Septemb. tegoż  
 1818 i resztujące na 1 Julii 1819 roku; a zmieyscowych  
 tych Gubernii i bliższych im gorzałczanych fabryk z do-  
 stawą do magazynow pi-rwszey trzeciey części na 1go  
 Septembra 1818, drugiey trzeciey części na 1go Januarij 1819  
 i ostatniey trzeciey części na 1 Julii tegoż 1819 roku; Wo-  
 łogodzkiej dla miast: Wołogdy 34,050, Grawowca  
 15,518, Kadukowa 8,114, Totmy 13,011, Wielska 12,789  
 Utiuga 21,760, Nikolska 11,690, Soli-Wyczegodska 13,712  
 Jareńska 7,327, i Ust Sysolka 8,503, w ogóle dla wszystkich  
 dziesięciu Gubernii 143,463. wiader gorzałki z dostawą  
 do magazynow gorzałczanych, pi-rwszey 30iey części na  
 1 Septembra 1818, drugiey 30iey części na 1 Januar 1819 i  
 o-  
 statniey 30iey części na 1 Julii 1819 roku; Astra-  
 chanskiej dla miast: Astrachania 93,914 Krasnego Jara  
 5,637, Jenotajewska 10,052, i Czarnego Jara 14,789; w o-  
 góle dla wszystkich czterech miast 124,392, wiader gorzałki  
 z dostawą do magazynow gorzałczanych dwóch trzecich  
 części na 1 Septemb. 1818 i o-  
 statniey 30iey części na 1  
 Julii 1819 roku, i dla Kizlars Gubernii Kaukaskiej 8,330  
 a nadto w zapas 16,670, w ogóle 25,000 wiader z dostawą  
 do magazynow gorzałczanych w Astrachaniu wszy-  
 skiej ilości 25,000, na 1 maja 1818 roku, i Kaukaskiej  
 dla miast Jeorgiewska 30,570, Mazdoka 19,052, Alexan-  
 drowa 13,493 i Stawropola 31,800 w ogóle dla czterech  
 miast 94,915 wiader gorzałki z oddaniem na miescach Fa-  
 bryk na 1 Apryla 1818 z dostawą do osady Axayskiej  
 na 1 Junii 1818; i kto pożąda z dostawą do magazynow  
 Gorzałczanych miast pomienionych na 1 Septem. tegoż  
 1818 roku zupełnych proporcyi, a wszystkiego ma być  
 zapodrądzono z prywatnych Fabryk dla wyż wzmienio-  
 nych siedmiu gubernii 2,705,757 wiader gorzałki. Termi-  
 ny dla dostawy tej gorzałki na rok 1820 powinny być  
 w tychże samych miesiącach 1819 i 1820 roku które w la-  
 tach 1818 1819 dla dostarczenia oney na rok 1819 są na-  
 znaczane. Przeto aby mający prawo pędzenia wódki ja-  
 wili się, lub przysłali swoich Plenipotentow do Izb Skar-  
 bowych z pewnymi i dostatecznymi kaucyami dla Targow  
 na dostawę gorzałki według warunkow; jakie od tych  
 Izb w regułach kontraktu będą okazane; kontrakt zaś  
 podług takowych reguł ku niechybnemu spełnieniu przez  
 Fabrykantow przyjęte, po rozwidze przez wyższą zwierz-  
 chność dogodności w zapewnieniu gorzałki i oświadczonych  
 za oną cenę z korzyścią Skarbu, niezwłocznie zawarte bę-  
 dą z temi, kto przy pewnym i dostatecznym zabezpiecze-  
 niu przeloży korzystniejszaye dla niego za gorzałkę ceny.  
 (podpisy:) Dyrektor F. Opoczynin.  
 Naczelnik Oddzistu J. Korzewski.

2. Sąd Główny Wileński 2go Departamentu sto-  
 sownie do wyroku swojego dnia 21 Februarij idące-  
 go 1817 roku nastalego, uwiadamia Kredytow ze-  
 szlego Pisarza Ziemskiego Wileńskiego Ignacego Koń-  
 czy, którzy po Dekrecie Ziemskim Wileńskim 1795 nie  
 są jeszcze zaspokojeni, ażeby dla zyskania należnych so-  
 bie satysfakcyi jawili się nie zawodnie pod upadkiem  
 pretensyow sami lub przez prawnie umocowanych Ple-  
 nipotentow w Sądzie Exdywizorskim na majątek ze-  
 szlego Jina Stawińskiego naznaczonym, którego jak  
 z Raportow widać zajmuie się w mieście Wilnie konty-  
 nuacyą poruczonego sobie Dieta. Datt roku 1817  
 miesiąca Junii 16 dnia.

Wincenty Malecki Assessor Sądu Głggo.  
 Regent Ignacy Choroszowski.

2. Sąd Podkomorsko Exdywizorski w dobrach Polanach dla rozsądzania sprawy dzielczej, konkursowej WJPanow Jankowskich, exystujący wedle uprzednioj decyzji na dzień 29 marca dla ważnych i prawnych przyczyn nie mogąc zebrać się, a zatem i w dniu piątym aprila wziąć sprawy do namowy, nie będąc wstanie dopiero w terminie z obwieszczenia przypadłym w dniu 12 Junii do dóbr Polan przybywszy i Kontynuacją dzieła rozpoczynawszy, wzięcie sprawy do namowy na dzień 27 Junii zadeterminowawszy, o takowem postanowieniu przez Gazetę awizuje, iż w tym przeciągu czasu nie przystąpienie do rozprawy stron Interessowanych ściąganie skutki Amissy zawiadamia. Datt roku 1817 Junii 16.

Józef Narbutt Podkom. Wileń.

2. Roku 1817 mca Junii 4 dnia. Dekretem Remissyynym Sądu Gł. Miń. 2go Departamentu 1817 roku aprila 12 dnia, z Instancyi JOXięcia Jmć Michała Puzyny Prezydenta Sądów Normalnych Pttu Miń: i Kawalera Orderów Polskich, z jego Kredytorami i Pretensorami oczewiście zapadłym, została naznaczona Taxa i Exdywizia dóbr w Gubernii Mińskiej w Powiatach Mińskim i Bobrujskim Sytuowanych; skutkiem jakowey Remisy Sąd Taxatorsko Exdywizorski na dniu 30 Maja terażniejszego roku do Dóbr tegoż JO. Xięcia Puzyny samochwałowicz, w powiecie Mińsk. sytuowanych zjachałwszy; przy załatwieniu Akcessoryynych sprzeczek, Komportacją między stronami, oraz wymiar ogólnych Dóbr Debitora naznaczywszy; powtórny zjazdu termin na dzień 12 Augusta terażniejszego 1817 roku zadeterminował, i na ten termin, izby wszyscy Kredytorowie i Pretensorowie JO. Xięcia Puzyny Prezydenta sub amissione, a Debitorowie jego pod odpowiedzialnością sami osobiście lub przez swych Plenipotentów jawili się ostrzegając, o tym przez trzykrotną w Kuryerze Litewskim awizacją zawiadomić postanowił.

Franciszek Narkuski Ziem. Powiatu Mozyr. Podsedek i Exdyw. Prezydujący.

Kajetan Jeśman Z. P. D. Pisarz Exdyw.

Józef Iwanowski Z. P. M. Pisarz Exdyw.

Wiktor Misiewicz Regent Sądów Exdyw.

2. Na dniu 5 Junii zbiegł poddany z majątności Dobszeytek JW, Zienkowicza Pułkownika, Stefan Tumaszewicz z żoną Maryanną i dwógiem dziećmi córeczką od la 6 i synem przy piersiach, którzy skradłszy konia Dereszowatego podjezdka dobrego z kałamaszką, zabrawszy różney ruchomości, pieniędzy rubli sta górą, kotła wielkiego z uszami miedzianego, fuzyi 3, pistoletow 2, pałasow 2, poiechali traktem z Miadziola do Komay idącym, odzienie na nim surdut szaraczkowy sukna ordynaryynego, przy tym ma garderobę porządną fraki i pantaliony oraz bieliznę, wzrostu niemałego, włosów ciemno rusych z bakambardami, oczu błękitnych, strzela dobrze, trąbi na myśliwskiej trąbie, czyta nie biegle, pisać nie umie, ale mógł znaleźć takiego, co mu pasport napisał. Ktoby takowego przytrzymał a uwiadomił właściciela, czyto w majątku Dobszeytek, czy też w mieście powiatowym Święcianach, otrzyma nadgrody rubli piędziesiąt.

Franciszek Rodziewicz.

### Wyjeżdżają za granicę

(Ogłasza się po raz drugi)

Wyjeżdża za granicę do Pruss Lewin Dawid Lewi na miesiąc 9 z jednym furmanem.

Ogłasza się po raz trzeci)

Trockiego powiatu miasteczka Merecza Obywatel Antoni Chorociej, z będącym przynim Józefem Sosnowskim ma zamiar wyjechać do Galicyi dla widzenia się z familią i na powrót w przeciągu trzech miesięcy.

Wyjeżdża za granicę do Prus Wileński z gildy kupiec Salomon Heiman z służącym Janem Kudr-wiczem dla widzenia a się z familią, na miesiąc dziewięć.

3. Excerpt z Protokołu Potocznego Sądu Ziem Ptu Nowogrodz: rezolucyi w dacie niżej wyrażonej zapisanej i wteyże dacie za podaną prozbą pod pieczęcią Urzędową Ziemską Nowogrodzką stronomie jest wydan.

Roku tysiąc ośmset Siedmnastego mca Junii szóstego dnia, Sąd JEGO IMPERATORSKIEY MO-SKI Ziemski powiatu Nowogrodzkiego Dekretem Remissyynym Sądu Gł. 2go Departamentu Guber. Lit. Grodzieńskiej w roku terażniejszym tysiąc ośmset siedmnastym miesiąca Marca pierwszego dnia zaszytym na rozpoznanie wszelkich spraw z powodu nabycia majątności Berdowki wynikłych w powiecie Lidzkim położonej między WW. Edwardem Zachwatowiczem Regentem Ziemskim Lidzkim a W. Franciszkiem Zabą Szambelanicem b. Dworu Polskiego i jego kredytorami i Pretensorami zachodzących przeznaczony, za przypadnieniem Sprawy powodztwem W. Regenta Zachwatowicza z W. Franciszkiem Zabą i jego kredytorami ustanowionej iż Decyzją swoją w dniu szóstym praesentium ogłoszoną, stosownie do głosu powyższej Sądu Gł. Remissy Kopią z spraw i komportacją na Kredytorów Obligów i Kart, a na WW. Regencie Zachwatowiczu, Kazimierzu i Antonim Franciszku oraz Anieli Zabach wszelkich Dokumentów Juris et Haereditatis na majątność Berdówkę służących Tabelli długów i dalszych Papierów nad dzień piętnasty Julii terażn. roku do Kancel. Ziem. Nowogr. z persystencyą ośmio tygodniową zadeterminował, obwieszczając o tém interessowane strony, razem ostrzega, iż do oczewistego rozbioru powyższych sporów między W. Franciszkiem Zabą a jego kredytorami i Pretensorami w następney oktobrowey terażn. tysiąc ośmset siedmnastego roku Kadencyi etiam pod nie-stanność przystąpi; i że nie objawione wszelkie pretensyje do majątności Berdowki stosować się mogące wiecznemu upadkowi i nieodwołaney Amissy stosownie do cytowanej Daty w górze Remissy Sądu Głównego drugiego Departamentu Gubernii Litewsko-Grodzieńskiej powierzy i podda, objawia i takową Rezolucyą dla trzykrotney awizacji do gazet w skutek teyże Remissy podaje. — Działo się na Sessyi Sądowej w Nowogrodku; w protokule podpisani: Tadeusz Haciski Prezydent Sądu Ziem. powiatu Nowogrodzkiego. Karol Wereszczaka Sędz. Z. Nowogr. Felicyan Siemiradzki Pisarz Ziemski powiatu Nowogrodzkiego.

Zgodno z protokołem Potocznym Sądowym poświadczam Piotr Haciski Z. Nowogr. Aktowy Regent.

5. Sąd Taxatorsko - Exdywizorski: na uczynienie satysfakcyi Kredytorom i pretensorom; WW. Józefa i Józefaty z Subotowiczów Doroszkow Regent. Kommissyi Szpital. Wileń. Dekretem remissyynym Sądu Ziem. powiatu Wileń. w roku terażn. Febr. 16 dnia przeznaczony, i w mieście Wileń. w izbie Sądu Ziem. Wileń. odbywający swoje Sądownictwo; gdy od dnia 4 bieżącego miesiąca Junii; przystąpiwszy, do oczewistego rozsądzania, dotąd niewidzi wielu Kredytorów wspomnionych WW. Doroszkow; tabelą nawet, przez W. Doroszkę pokazanych, w probacyi ich należności, przystąpienia, ostatecznie niniejszą powtórnią awizacją ostrzega, tychże Kredytorów i pretensorów, że naydaley pierwszych dni następującego miesiąca Julii, w całej sprawie weźmie do namowy. — Roku 1817 miesiąca Junii 15 dnia. — Stanisław Podbipięta Sąd G. Wileń. i Exdywizor Rejent.